

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Šablona č. IV, sada č. 1	
Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor	Člověk a jeho svět
Tematický okruh	Křesťanské svátky
Téma	Svátek svaté Lucie
Ročník	3.
Anotace	Materiál slouží k přiblížení a pochopení křesťanského svátku – svaté Lucie. Určeno pro samostatnou práci.
Očekávaný výstup a klíčové kompetence	Žák je schopen uchopit svátek svaté Lucie a uvědomit si jeho hodnotu v kulturním kontextu.
Klíčová slova	Svátek svaté Lucie, svátky, křesťanství
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Autor/vytvořeno	Bc. Kristian Ostřížek / únor 2012

Autorem materiálu je Bc. Kristian Ostřížek,
Waldorfská škola Příbram, Hornická 327, Příbram, okres Příbram
Inovace školy – Příbram, EUpenizeskolam.cz

Metodika:

Během roku se v Čechách slaví řada svátků. Některé z nich mají dlouhou tradici a většinou vycházejí z křesťanského pojetí koloběhu roku.

Lucie, Vánoce

1. Pranostiky
2. Adventní zvyky – svátek Lucie
3. Svátky – Lucie

Sv. Lucie je podle tradice připomínána od 5. století jako panna a mučednice. V době velkého pronásledování křesťanů se nebála odmítnout ruku pohanského aristokrata. Místo něho chtěla zachovat mravní čistotu po svém rozhodnutí pro Ducha svatého. Byla proto pohnána před místní úřady v Syrakusách na Sicílii.

Od správce města se dozvěděla, že její nápadník na ní nejvíce miluje oči. Proto si je vyloupila a podala je správci se žádostí, aby je tedy šlechtici předal. Do druhého dne se jí však zázrakem opět vrátil zrak – Panna Maria ji obdařila ještě krásnějšíma očima.

Když pobouřený správce zjistil, že je prostoupena Duchem svatým, rozhodl se ji nechat zneuctít. Rozkázal, aby byla poslána do nevěstince. Bláhově si totiž myslel, že ji tak Duch svatý opustí. Přišli vojáci, aby Lucii odvedli. Nedokázali s ní však pohnout. Stejně tak neúspěšný byl i pár volů. Zlomit její vůli nedokázala ani žhavá pryskyřice, kterou jí lili na kůži. Než jí nakonec prokláli krk mečem předpověděla pád císaře Diokleciána a povolení křesťanské víry. Dioklecián do roka padl a o devět let později císař Konstantin I. Veliký povolil křesťanství.

Později byla sv. Lucie prohlášena patronkou města Syrakus. Přesně tak, jak jí ve snu pro Luciinu velkou víru předpověděla sv. Agáta.

Lucie je ženské jméno, pocházející z latinského "**lux**" = **světlo**, význam tohoto slova je světlá, zářící

Pracovní list

Svatá Lucie je patronkou švadlen, kočích, sklenářů a brousířů. Je vzývána proti krčným chorobám a nejčastěji bývá vyobrazena s mečem, se svítilnou a miskou, na které jsou vidět dvě oči.

V předvečer svátku svaté Lucie chodívaly „Lucky“ kolem stavení. Věřilo se, že postavou velká, bíle oděná „Lucka“ chodila s nožem a dětem, které se o adventu nepostili, chtěla rozpárat břicha. Někde chodilo po staveních Lucek více a děti, které se uměly hezky pomodlit obdarovávaly, ostatním hrozily metlou.

Svatá Lucie byla chápána také jako ochránce proti čarodějnicím. Na Moravě se proti čarodějnicím chránili tak, že od svátku sv. Lucie až do Božího narození odhodili jedno poleno dříví a takto odhozenými na den Božího narození zatopili.

Svátek sv. Lucie patřil především ženám a dívkám a snad aby si trochu odpočinuly, nesměly v tento den prát ani příst. Věřilo se, že té přadleně, kterou by Lucka přistihla při práci, naplnila by komínem světlici prázdnými větveny a ty by musela obratem napříst. Na Valašsku dokonce vynášely přadleny své kolovraty ze světlice na půdu. Nežádka se za Lucky převlékali sousedky a kontrolovaly jiné, zda nepředou či nederou peří. Těm, které přistihly při draní rozfoukaly peří po celé světlici a těm, které předly rozmotaly napředené nitě.

Lucky z Budsjovicka.

1) V textu podtrhni, koho je svatá Lucie patronkou.

2) Jak bývá svatá Lucie nejčastěji vyobrazována?

3) Čím strašily „Lucky“ malé děti?

1) Před čím ochraňovala svatá Lucie? Jak taková ochrana vypadala na Moravě?

2) Proč se na den svátku svaté Lucie nesmělo pracovat?

- 3) Vyber a podtrhni co se na svátek svaté Lucie nesmělo dělat:
Drát peří, malovat obrazy, pracovat, jíst čočku, drát peří, zalévat květiny.
- 4) Jak by ten, který by pracoval, potrestán?
- 5) Co znamená jméno Lucie? (nápověda – jméno pochází z latinského „lux“)
- 6) Na Lucii by mělo být uklizeno – předvánoční úklid. Jak se ty podílíš na předvánočním úklidu?
- 7) Co napovídají následující pranostiky?

Na svatou Barborku saně do dvorku (4. prosince)

Jaké počasí na svatou Barboru, takové bývá celý advent. (4. prosinec)

Na svatého Mikuláše je už zima celá naše. (6. prosince)

Svatá Lucie noci upije, ale dne nepřidá. (13. prosince)

Když Kateřina po ledě chodívá, Eva potom blátem oplývá. (24. prosince)

Lepší Vánoce třesuté než tekuté.

Je-li v první týden adventní mrazivo, bude zima trvat osmnáct neděl.

8) Doplň rýmy k následujícím básničkám:

Anděl Páně	Dědečku, dědečku koleda,
Zlámal ...	Dejte voříšek nebo ...
Svatý David	Nedáte – li voříšek,
Dal je	Spálíme vám ...
Svatá Eva	Dáme vám ho do pekárny,
Dala	Von se vám tam na prach
Svatá Tereza	Dáme vám ho do pece,
Dala	Von se vám tam
Svatý Jakub	
Dal je	
Svatý Job	
Na ně	
Svatý Jan	
Vozil se na nich ...	

Zdroje - <http://www.ceske-tradice.cz/tradice/zima/sv.-lucie>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Saint_Lucy_by_Domenico_di_Pace_Beccafumi.jpg